

Posudek vedoucího bakalářské práce
Jan Sladký Kozina ve světle české beletrie a filmu
Kristýna Mašlová

Druhý život významných osobností nebo i historických událostí typu bitev u Lipan či na Bílé hoře se v posledních desetiletích etabloval mezi mimořádně populární témata domácí historiografie. Vše jako by odstartoval Vít Vlnas svými monografiemi o Janu Nepomuckém a Evženu Savojském, zatímco současnou „vlajkovou lodí“ tohoto bádání představuje Marie Šedivá Koldinská. Konjunkturu druhých životů reflektují i početné bakalářské a diplomové práce (kupříkladu na sousední filozofické fakultě byl nedávno obhájen don Martin Huerta) – takže bylo jen otázkou času, kdy dojde také na vůdce „Psohlavců“ Jana Kozinu.

Úkolu se ujala Kristýna Mašlová, která svou práci v podstatě rozčlenila do dvou hlavních částí – jak je to zřejmé hned při pohledu do obsahu – totiž na obsáhlý úvod s nastíněním chodských dějin až do proslulého povstání na konci 17. století, životní osudy Jana Sladkého Koziny nevyjímaje, a na samotnou problematiku Kozinova druhého života v beletrii a ve filmu. Navzdory zadání, resp. titulu bakalářské práce, je první část nakonec výrazně další než ona druhá, která přitom představuje jádro sdělení. Při onom nástínu historických událostí autorka primárně čerpá ze tří zdrojů: Maurova stručného sešitového pojednání Kozina a Lomikar, z přece jen o trochu obsáhlejší studie Františka Roubíka, stejně jako z populárně zaměřené práce regionálního badatele Miloše Novotného, která vyšla před pár lety v chodském Újezdu. Spíše jen na okraji jejího zájmu poněkud překvapivě zůstala kniha Františka Teplého Chodové ve sporu s Lomikary, kterou autorka sice několikrát ocitovala v poznámkách pod čarou, ale nakonec na ni zapomněla i v seznamu literatury. Důraz je v oné první části položen samozřejmě hlavně na ono slavné chodské povstání (s. 20–29) a na postavu původem bavorského šlechtice Wolfa Maxmiliána Lamingena z Albenreuthu, proslulého Lomikara, nového dědičného pána Chodů. Jde o obecně známé události a práce zde má čistě kompilativní charakter.

Problémově orientovaná je druhá část, v níž K. Mašlová rozebírá odraz událostí a vykreslení Kozinovy osobnosti v literatuře a kinematografii. Chodsko se svými lidovými zvyky a tradicemi i hrdými lidmi vždy fascinovalo české umělce, takže jen v literatuře se k uvedenému vyjádřili takoví velikáni české literatury, jakými byli Božena Němcová (povídka Historika o Kosinovi), Jaroslav Vrchlický (Balada o smrti Jana Koziny), a zvláště Alois Jirásek, jehož Psohlavci patřili do nedávna k povinné čtenářské výbavě školou

povinných dětí. Na Kozinu nicméně nezapomínali ani regionální spisovatelé, jejichž věhlas o mnoho nepřesáhl hranice chodského regionu. O zfilmování látky se ještě v éře němého filmu pokusili francouzští producenti, ale spolupráce s českými filmaři kvůli penězům nedopadla, takže ztvárnění na stříbrném plátně se Jan Sladký dočkal až v roce 1931, a to díky režisérovi S. Innemannovi a herci Bedřichu Karenovi (Lamingena si zahrál slavnější Theodor Pištěk). Autorka však tento snímek jen stručně odbývá, pár řádkami a povrchní charakteristikou – film patrně neviděla. V případě filmu druhého v režii Martina Friče z roku 1955, kde proti sobě stáli, již v barvě, Vladimír Ráž (Kozina) a Miloš Nedbal (Lamingen), jde o mnohem obsáhlejší a zdařilejší rozbor a zhodnocení.

Co titul slíbil, to naplnil, do budoucna by však stálo za to rozšířit záběr i na další umělecké obory – hlavně malířství, sochařství (pomníky, na prvním místě ten na Hrádku u Újezda), ale také muzejní a výstavní činnost, filatelii aj.

Z jazykového hlediska je po korekturách práce již v mnohem lepším stavu, než jak byla původně odevzdána vedoucímu, ale ani tak se autorka zcela nevyvarovala různých pochybení, zvláště stylistického rázu (např. příliš expresivní „Císař již byl otrávený chováním Chodů.“ (s. 18). Problémy autorce činí rovněž ortografie. A občas ji pozlobí i záležitosti věcného rázu – viz např. podivnou citaci DALIMIL, MARALÍK, Milan (s. 6, pozn. 15) u edice Dalimilovy kroniky.

Práci rád doporučuji k obhajobě a jako hodnocení navrhuji známku **velmi dobrá**.

V Plzni 23. května 2019

Doc. PhDr. Jan Kilián, Ph.D.